

Język polski

KL. VI Szkoła Podstawowa

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

Elementy składowe oceny z języka polskiego:

1. Odpowiedź ustna.
2. Prace pisemne:
  - testy;
  - dyktanda;
  - prace klasowe;
  - kartkówki;
  - zadania domowe.
3. Czytanie i opowiadanie tekstu.
4. Zeszyt ucznia.
5. Aktywność na lekcji.

Ocena prac pisemnych z języka polskiego:

Rodzaje prac:

1. Testy zamknięte (zawierające tylko odpowiedzi do wyboru)
2. Testy otwarte (np. test na czytanie ze zrozumieniem)
3. Dyktanda
4. Prace klasowe (np. wypracowania)
5. Pisemne indywidualne prace na lekcji
6. Prace pisane w domu

Ad. 1 i 2

Oceniane zgodnie ze skalą procentową:

- 100 – 90% - bardzo dobry
- 89 – 75% - dobry
- 74 – 55% - dostateczny
- 54 – 30% - dopuszczający
- 29% i poniżej - niedostateczny

Ad. 3

Błędy:

- 0 – bardzo dobry
- 1 – dobry
- 2 – dostateczny
- 3 – 4 dopuszczający
- 5 lub więcej - niedostateczny

Trzy błędy interpunkcyjne odpowiadają jednemu ortograficznemu.

Kryteria dla dzieci z dysleksją:

- 0 –1 - bardzo dobry
- 2 –3 – dobry
- 4 –5 – dostateczny
- 6 –7 – dopuszczający
- 8 lub więcej - niedostateczny

Ad. 4 i 6

Maksymalnie 25 punktów, na które składa się:

5 p. – poprawność merytoryczna, zrozumienie tematu (w przypadku niespełnienia tego kryterium uczeń uzyskuje ocenę niedostateczną)

5 p. – poprawność stylistyczna

5 p. – poprawność gramatyczna

5 p. – poprawność ortograficzna i interpunkcyjna

5 p. – bogactwo słownictwa; budowa pracy:

- trójdzielność (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
- akapity
- prawidłowy i czytelny zapis
- odpowiednia długość

Skala procentowa patrz adnotacja 1 i 2.

Ocena wypowiedzi ustnych

Przy ocenie wypowiedzi ustnych bierzemy pod uwagę:

1. Zgodność wypowiedzi z tematem.
2. Umiejętność wyciągania wniosków.
3. Bogate słownictwo.
4. Poprawność gramatyczną i stylistyczną.
5. Dostrzeganie zależności przyczynowo – skutkowych.

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE OCENY ŚRÓDROCZNE I KOŃCOWOROCZNE

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

1. posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w klasie VI, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
2. biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania kl. VI, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
3. osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (szczebel wojewódzki, regionalny, krajowy).

Wymagania szczegółowe:

1. W zakresie czytelnictwa:
  1. dokładna znajomość tekstów literackich omawianych na lekcjach;
  2. samodzielna lektura co najmniej trzech pozycji dodatkowych;
  3. wysoki stopień odczytania.
2. W zakresie wypowiedzi ustnej:
  1. wzorowy styl;
  2. dodatkowe wiadomości związane z tematem lub wykraczające poza program.
3. W zakresie wypowiedzi pisemnej:
  1. prace literackie (domowe, klasowe) bezbłędne, zawierające dodatkowe informacje na temat i (lub) własne przemyślenia poparte argumentami;
  2. sprawdziany gramatyczne bezbłędne, realizujące dodatkowe trudniejsze polecenia (spoza programu), przy czym część dodatkowa nie musi być wykonana w całości, ani bez błędów;
  3. sprawdziany ortograficzne (dyktanda) bezbłędne.

SZCZEGÓŁOWE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

KLASA VI

OCENA NIEDOSTATECZNA

Otrzymuje ją uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na oceną dopuszczającą.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- stara się wypowiadać na temat;
- stosuje wypowiedzenia proste i rozwinięte, pojedyncze i złożone w procesie mówienia i pisania;
- mówi o swoich przeżyciach w danej sytuacji, nazywa przeżycia bohatera literackiego;
- nazywa cechy bohatera, wyciąga proste wnioski dotyczące jego postępowania;
- wygłasza z pamięci krótsze teksty;
- czyta odpowiednio dobrane teksty literackie i w większości rozumie ich treść;
- wie, czym się różni opowiadanie od powieści;
- umie wskazać elementy świata przedstawionego w literaturze;
- odczytuje teksty kultury: komiks, obraz, rzeźbę;
- zauważa podobieństwa i różnicę między utworem literackim a jego adaptacją filmową czy teatralną;
- wskazuje rymy w wierszu;
- stara się koncentrować na słuchaniu wypowiedzi rozmówców;
- dokonuje przekładu intersemiotycznego wysłuchanego komunikatu, np. wykonuje ilustracje do tekstu piosenki;
- wplata dialog w tekst narracyjny;
- usiłuje zredagować opowiadanie twórcze i odtwórcze;
- streszcza tekst;
- umie napisać ramowy plan wypowiedzi;
- potrafi rozróżnić intencje wypowiedzi;
- rozpoznaje z pomocą nauczyciela formę odmiennych części mowy;
- wskazuje nieodmienne części mowy;
- zna pojęcie głoski i litery;
- dzieli wyrazy na sylaby;
- z pomocą nauczyciela rozróżnia części zdania i rodzaje zdań;
- potrafi zinterpretować proste związki frazeologiczne i zastosować je;
- w zakresie ortografii doskonali umiejętności nabyte w klasach poprzednich;
- zna zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy;
- stara się poprawnie pisać liczebniki;
- stara się stosować zasady interpunkcyjne poznane w klasach 4 i 5.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń :

- stara się budować spójne i logiczne wypowiedzi posługując się poprawnym słownictwem;
- stosuje się do zasad kulturalnej dyskusji i potrafi sformułować jeden argument;
- mówi o swoich przeżyciach w danej sytuacji, nazywa przeżycia bohatera literackiego;
- podejmuje próby scharakteryzowania i oceny bohatera literackiego;
- wygłasza z pamięci teksty;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki;
- rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne;
- wyróżnia gatunki powieści;

- wyszukuje i określa elementy świata przedstawionego w literaturze;
- wskazuje rymy i odróżnia rymy męskie i żeńskie;
- nazywa środki masowego przekazu i określa ich podstawowe funkcje;
- określa rodzaje czasopism;
- odróżnia język potoczny od literackiego;
- zauważa podobieństwa i różnice między utworem literackim a jego adaptacją filmową czy teatralną;
- zauważa w tekście reklamy słownictwo wyrażające perswazję;
- koncentruje się na słuchaniu wypowiedzi rozmówców;
- z pomocą nauczyciela przygotowuje słuchowisko i scenkę dramatyczną;
- próbuje ocenić wypowiedź swoją i innych;
- stara się zachować poprawność językową i stylistyczną dłuższych wypowiedzi;
- redaguje fragment dziennika, kartkę z pamiętnika, opis z elementami charakterystyki, list oficjalny, notatkę;
- w opowiadaniu twórczym i odtwórczym stosuje opis przedmiotu, miejsca, postaci oraz wplata dialog;
- podejmuje próby spójnego opisu dzieła plastycznego;
- streszcza tekst w porządku chronologicznym;
- próbuje skonstruować szczegółowy plan wydarzeń;
- podejmuje próbę opisu postaci uwzględniając jej cechy charakteru i osobowości;
- dzieli tekst na akapity;
- rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy;
- stosuje zasady koniugacji i deklinacji;
- zna pojęcie głoski i litery, rozróżnia rodzaje głosek;
- dzieli wyrazy na sylaby i przenosi wyraz;
- dostrzega różnicę między zapisem a wymową głosek;
- rozróżnia części zdania i rodzaje zdań;
- rozróżnia zdania pojedyncze i złożone i potrafi je przekształcać;
- zna rodzaje zdań złożonych;
- potrafi zinterpretować związki frazeologiczne i zastosować je;
- w zakresie ortografii doskonali umiejętności nabyte w klasach poprzednich;
- przenosi wyrazy zawierające przedrostek;
- stara się stosować zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy;
- pisze poprawnie liczebniki;
- stara się stosować zasady interpunkcyjne poznane w klasach 4 i 5.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej;
- buduje spójne i logiczne wypowiedzi, posługując się poprawnym słownictwem;
- uczestniczy w dyskusji na dany temat, przedstawia logiczne, rzeczowe argumenty, stara się przekonać uczestników dyskusji do przyjęcia jego stanowiska;
- wzbogaca wypowiedzi o niewerbalne środki wyrazu stosowne do sytuacji;
- mówi o swoich przeżyciach w danej sytuacji, nazywa przeżycia bohatera literackiego;
- charakteryzuje i ocenia bohatera literackiego;
- wygłasza z pamięci teksty i dobiera odpowiednio barwę i ton głosu;
- zwraca uwagę na poprawność językową i stylistyczną swoich wypowiedzi;
- przeprowadza wywiad;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki;
- rozpoznaje środki stylistyczne i wskazuje ich funkcje;
- wyróżnia gatunki powieści;
- posługuje się terminami: fabuła, akcja, wątek;
- wyszukuje i określa elementy świata przedstawionego w literaturze;
- wskazuje rymy i odróżnia ich rodzaje;
- wskazuje cechy powieści i opowiadania;

- nazywa środki masowego przekazu i określa ich podstawowe funkcje;
- określa rodzaje czasopism;
- odróżnia język potoczny od literackiego;
- zauważa podobieństwa i różnicę między utworem literackim a jego adaptacją filmową czy teatralną;
- zauważa w tekście reklamy słownictwo wyrażające perswazję;
- korzysta ze słownika frazeologicznego;
- analizując tekst posługuje się większością terminów i pojęć zapisanych w podstawie programowej;
- koncentruje się na słuchaniu wypowiedzi rozmówców;
- przygotowuje słuchowisko i scenkę dramatyczną;
- krytycznie słucha wypowiedzi;
- ocenia wypowiedź swoją i innych;
- zachowuje poprawność językową i stylistyczną dłuższych wypowiedzi;
- dobiera odpowiednio słownictwo bliskoznaczne;
- redaguje fragment dziennika, kartkę z pamiętnika, charakterystykę, list oficjalny, notatkę, sprawozdanie;
- buduje wypowiedź o trójdzielnej kompozycji z zachowaniem reguł interpunkcyjnych, ortograficznych i językowych;
- dostosowuje zapis do formy wypowiedzi;
- stosuje słownictwo odpowiednie do rodzaju i celu wypowiedzi;
- w opowiadaniu twórczym i odtwórczym stosuje opis przedmiotu, miejsca, postaci oraz wplata dialog;
- opisuje dzieło plastyczne;
- streszcza tekst w porządku chronologicznym;
- konstruuje szczegółowy plan wydarzeń;
- dba o estetykę zapisu;
- charakteryzuje postać i ocenia jej postępowanie i dostrzega motywy działania;
- rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy;
- stosuje zasady koniugacji i deklinacji;
- rozróżnia części zdania i rodzaje zdań;
- rozróżnia zdania pojedyncze i złożone i potrafi je przekształcać;
- zna rodzaje zdań złożonych;
- buduje zdania z różnymi typami podmiotu i orzeczenia;
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe;
- stara się wykonać wykresy poszczególnych rodzajów zdań;
- tworzy rodzinę wyrazów i bada budowę słowotwórczą wyrazu;
- potrafi zinterpretować związki frazeologiczne i zastosować je;
- w zakresie ortografii doskonali umiejętności nabyte w klasach poprzednich ;
- przenosi wyrazy zawierające przedrostek;
- stara się stosować zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy;
- pisze poprawnie liczebniki;
- stosuje zasady interpunkcyjne poznane w klasach 4 i 5;
- poprawnie zapisuje przedrostki;
- stosuje zasady pisowni *i, j* po przedrostkach zakończonych na spółgłoskę.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń :

- buduje spójne i logiczne wypowiedzi posługując się poprawnym i bogatym słownictwem;
- uczestniczy aktywnie w dyskusji na dany temat, przedstawia logiczne, rzeczowe argumenty, stara się przekonać uczestników dyskusji do przyjęcia jego stanowiska;
- wzbogaca wypowiedzi o niewerbalne środki wyrazu stosowne do sytuacji;
- mówi o swoich przeżyciach w danej sytuacji , nazywa przeżycia bohatera literackiego;
- charakteryzuje i ocenia bohatera literackiego;
- dokonuje oceny moralnej bohatera;

- wygłasza z pamięci teksty, podejmuje próbę interpretacji głosowej;
- zwraca uwagę na poprawność językową i stylistyczną swoich wypowiedzi;
- przeprowadza wywiad;
- czyta ze zrozumieniem i interpretuje tekst literacki;
- wykazuje znajomość trzech dodatkowych lektur;
- rozpoznaje środki stylistyczne i wskazuje ich funkcje;
- na podstawie analizy utworów literackich podejmuje próbę interpretacji znaczenia i miejsca człowieka w świecie;
- wyróżnia gatunki powieści;
- posługuje się terminami : fabuła, akcja, wątek;
- wyszukuje i określa elementy świata przedstawionego w literaturze;
- wskazuje rymy i odróżnia ich rodzaje;
- wskazuje cechy powieści i opowiadania;
- nazywa środki masowego przekazu i określa ich podstawowe funkcje;
- określa rodzaje czasopism;
- odróżnia język potoczny od literackiego;
- zauważa podobieństwa i różnice między utworem literackim a jego adaptacją filmową czy teatralną;
- wyjaśnia mechanizmy oddziaływania reklam;
- korzysta ze słownika frazeologicznego;
- analizując tekst, posługuje się terminami i pojęciami zapisanymi w podstawie programowej;
- dostrzega różnicę między tekstem literackim a naukowym i publicystycznym;
- przygotowuje słuchowisko i scenkę dramatyczną;
- słucha wypowiedzi krytycznie i dostrzega przenośny sens tekstu;
- na podstawie wysłuchanego tekstu tworzy notatkę, potrafi stworzyć mapę mentalną;
- wskazuje błędy w wypowiedziach innych osób, uzupełnia wypowiedź niepełną;
- zachowuje poprawność językową i stylistyczną dłuższych wypowiedzi;
- dobiera odpowiednio słownictwo bliskoznaczne;
- pisze różnorodne wypowiedzi dostosowane do sytuacji komunikacyjnej;
- buduje wypowiedź o trójdzielnej kompozycji z zachowaniem reguł interpunkcyjnych, ortograficznych i językowych;
- dostosowuje zapis do formy wypowiedzi;
- w opowiadaniu twórczym i odtwórczym stosuje opis przedmiotu, miejsca, postaci oraz wplata dialog;
- wyjaśnia treści przenośne i symboliczne oraz konteksty interpretacyjne w opisie dzieła plastycznego;
- dba o estetykę zapisu;
- charakteryzuje postać, ocenia jej postępowanie i dostrzega motywy działania;
- poprawia własne błędy językowe i stylistyczne;
- poprawnie używa form odmiennych i nieodmiennych części mowy, analizuje ich funkcję w zdaniu;
- dokonuje rozbioru gramatycznego i logicznego wypowiedzenia pojedynczego, rysuje wykres;
- stosuje zasady koniugacji i deklinacji;
- rozróżnia części zdania i rodzaje zdań;
- zna rodzaje zdań złożonych;
- buduje zdania z różnymi typami podmiotu i orzeczenia;
- rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe;
- tworzy rodzinę wyrazów i bada budowę słowotwórczą wyrazu;
- porządkuje rodziny wyrazów;
- potrafi zinterpretować związki frazeologiczne i zastosować je;
- w zakresie ortografii doskonali umiejętności nabyte w klasach poprzednich oraz :
- przenosi wyrazy zawierające przedrostek;
- stosuje zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy;
- pisze poprawnie liczebniki;
- stosuje zasady interpunkcyjne poznane w klasach 4 i 5;
- poprawnie stosuje wszystkie znaki interpunkcyjne w wypowiedziach;
- poprawnie zapisuje przedrostki;
- stosuje zasady pisowni *i, j* po przedrostkach zakończonych na spółgłoskę